

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI MIERCUREA-CIUC
CSÍKSZEREDA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

HOTĂRÂREA Nr. 236/2023

privind aprobarea studiului de oportunitate privind delegarea gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc

Consiliul Local al Municipiului Miercurea Ciuc, întrunit în ședința ordinară din data de 28 iulie 2023;

Analizând Referatul de aprobare al viceprimarului Bors Béla cu nr. 14079/13.03.2023 și Raportul de specialitate nr. 14087/13.03.2023 întocmit de Direcția gospodărie urbană, Direcția economică și Serviciul patrimoniu și comercial din cadrul aparatului de specialitate al primarului municipiului Miercurea-Ciuc, prin care propune adoptarea hotărârii cu privire la aprobarea studiului de oportunitate privind delegarea gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc;

Având în vedere Amendamentul nr. 38636/26.07.2023.

Pe baza rapoartelor comisiilor:

- juridice;
- urbanism;
- economice, servicii publice și comerț;

Având în vedere Hotărârea Guvernului nr. 1351/2001 privind atestarea domeniului public al județului Harghita, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Harghita, modificată și completată la anexă de Hotărârea Guvernului nr. 299/2010;

Ținând cont de Hotărârea nr. 6/2008 a Consiliului Local Miercurea-Ciuc, privind însușirea listei de inventar, reactualizată, cu bunurile care alcătuiesc domeniul public al municipiului Miercurea-Ciuc, cu modificările și completările ulterioare;

Luând în considerare Ordonanța Guvernului nr. 71/2002, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare;

Ținând cont de art. 36 alin. (1) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere prevederile Legii nr. 31/1990 a societăților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere Hotărârea nr. 10/2009 al AGA al SC GOSCOM SA Miercurea Ciuc privind înființarea SC CSIKI TRANS SRL, precum și Hotărârea Consiliului Local Municipal Miercurea-Ciuc nr. 181/2010 privind cumpărarea părților sociale al societății CSÍKI TRANS S.R.L. Miercurea-Ciuc;

În contextul prevederilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, coroborat cu art. 30 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 71/2002, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de hotărâre a fost înregistrat în Registrul special pentru evidența anunțurilor referitor la elaborarea unor proiecte de acte normative și la ședințele publice ale Consiliului Local, a fost afișat la sediul Primăriei municipiului Miercurea-Ciuc, în spațiul accesibil publicului atestat prin

procesul-verbal de afişare nr. 59/30.03.2023 şi a fost publicat pe pagina de internet la adresa: www.miercureaciuc.ro;

În temeiul art. 129 alin. (2) lit. c) şi lit. d), alin. (6) lit. a), alin. (7) lit. k), n), art. 139 alin. (1), (3) lit. g), art. 196 alin. (1) lit. a), precum art. 627 alin. (2) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările şi completările ulterioare;

HOTĂRĂŞTE

Art. 1. Se aprobă Studiul de oportunitate privind delegarea gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreţinerea şi exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc, conform **Anexei**, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Cu aducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se însărcinează administratorul public Dósa Szilárd, prin Direcţia gospodărie urbană, Direcţia economică şi Serviciul patrimoniu şi comercial din cadrul aparatului de specialitate al primarului municipiului Miercurea-Ciuc.

Art. 3. Prezenta hotărâre se comunică:

- a) Instituţiei Prefectului Judeţului Harghita;
- b) Primarului municipiului Miercurea-Ciuc, domnul Korodi Attila;
- c) Viceprimarului municipiului Miercurea-Ciuc, domnul Bors Béla;
- d) Administratorului public al municipiului Miercurea-Ciuc, domnul Dósa Szilárd;
- e) Serviciului patrimoniu şi comercial;
- f) Direcţia gospodărie urbană;
- g) CSÍKI TRANS S.R.L. Miercurea-Ciuc.

Preşedintele şedinţei
VARGA CSABA PÁL

()

Contrasemnează pentru legalitate –
Secretar general
WOHLFAR IDOLF

4

**STUDIU DE OPORTUNITATE PRIVIND DELEGAREA GESTIUNII SERVICIULUI
COMUNITAR DE UTILITATE PUBLICĂ PENTRU ADMINISTRAREA,
ÎNTREȚINEREA ȘI EXPLOATAREA ZONELOR DE PARCARE CU PLATĂ DIN
MUNICIPIUL MIERCUREA-CIUC**

1. DATE GENERALE

1.1 Denumirea obiectivului

Studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de privind delegarea gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din Municipiul Miercurea-Ciuc.

1.2 Amplasamentul

Proiectul va fi implementat în județul Harghita, Municipiul Miercurea-Ciuc.

1.3 Titularul

Denumirea	Municipiul Miercurea-Ciuc
Cod de înregistrare fiscală	4245747
Statutul legal	UAT (unitate administrativ-teritorială)
Adresa	Județul Harghita, Mun. Miercurea-Ciuc, Piața Cetății nr. 1
Nr. telefon	0266 – 315.120
Nr. fax	0266 – 371.165
E-mail	primaria@miercureaciuc.ro varoshaza@szereda.ro
Site web	www.miercureaciuc.ro www.szereda.ro

1.5. Elaboratorul studiului

Studiul de oportunitate a fost realizat de către Direcția de gospodărie urbană în colaborare cu Serviciul patrimoniu și comercial din cadrul Primăriei Municipiului Miercurea-Ciuc.

2. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND PROIECTUL

Elaborarea Studiului de oportunitate a deciziei de delegare a gestiunii prin concesiune a serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din Municipiul Miercurea-Ciuc reprezintă o cerință obligatorie în orice situație în care autoritatea contractantă intenționează să atribuie un contract de concesiune de servicii, conform prevederilor legale.

Activitatea de administrare, întreținere și exploatare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc este un serviciu public local care se numără printre principalele activități edilitar gospodărești, specific serviciilor de administrare a domeniului public și privat, în domeniul asigurării igienei și sănătății publice organizat, coordonat, reglementat, condus, monitorizat și controlat de autoritatea administrației publice locale.

În acord cu dispozițiile art. 5 pct. 2 lit. j) din Ordonanța Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, principalele activități edilitar gospodărești, specifice serviciilor de administrare a domeniului public și privat, trebuie să asigure, în domeniul administrării drumurilor și străzilor, amenajarea, întreținerea și exploatarea locurilor de parcare pe străzi.

Spațiul este o resursă limitată drept urmare, utilizarea acestuia trebuie taxată. Trecând în revistă literatura de specialitate existentă și documentele de politici ale marilor orașe se poate spune că în prezent, politica de parcare are patru obiective principale:

1. De a contribui la o mai bună accesibilitate și mobilitate a zonelor urbane;
2. De a contribui la o mai bună calitate a vieții în oraș (în principal, o calitate mai bună a aerului și a mediului de viață);
3. De a sprijini economia locală;
4. De a crește veniturile municipalității.¹

Parcarea este o parte integrantă a transportului public și a rețelei de drumuri. Disponibilitatea și costul unui loc de parcare constituie un factor determinant în decizia pe care oamenii o iau de a accesa o anumită destinație cu sau fără autoturismul personal. Fiecare autoturism care se află la un moment dat pe străzile publice necesită un loc unde să poată fi în cele din urmă staționat: aceasta este o problemă cheie a tuturor zonelor urbane. Autoturismele ocupă spațiu atunci când sunt în mișcare, dar, pentru o medie de 23 de ore pe zi, ele sunt parcate și în cazul în care urmează a fi utilizate pentru toate călătoriile zilnice ale unei persoane, atunci ele au nevoie de un loc de parcare atât la originea, cât și la destinația călătoriei. Decizia de a utiliza sau nu autoturismul pentru anumite călătorii influențează de asemenea auspiciile sub care funcționează transportul public și nivelul de congestie al drumurilor.²

Lipsa unui proces eficient de gestionare a parcarilor poate rezulta în situații diverse la nivelul orașului, precum:

- Parcarea în locuri necorespunzătoare - de ex. pe trotuare sau spații verzi;
- Obstrucționarea accesului pentru diverse vehicule pentru situații de urgență - de ex. salvare, pompieri;
- Obstrucționarea deplasării pietonilor și bicicliștilor;
- Obstrucționarea vizibilității celorlalți participanți la trafic;
- Interpunere vizuală și reducere a calităților estetice ale ariilor urbane.

În cazul în care cererea de spații pentru parcare nu este gestionată, atunci una, dacă nu toate situațiile precizate anterior se vor produce în mod inevitabil. Întrebarea principală care se iese, nu vizează inevitabilul uneia dintre situațiile menționate, ci momentul în care aceasta se va produce, precum și amploarea impactului ei în acel moment.³

Astfel, organizarea și desfășurarea serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale și să aibă obiective specifice, după cum urmează:

- îmbunătățirea calității prestării serviciului public din municipiul Miercurea-Ciuc;
- garantarea permanenței în funcționare a acestui serviciu public;
- realizarea unui raport optim calitate/cost pentru perioada de derulare a contractului de cooperare și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract (structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale);
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;

¹ A se vedea: Ana Drăguțescu: *Ghidul de planificare și gestionare a sistemului de parcuri urbane*, p. 6, disponibil la: <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/09/Ghid-de-planificare-si-gestionare-a-sistemului-de-parcari-urbane.pdf>

² *Ibidem*, p. 6

³ *Ibidem*, p. 8

- creșterea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localității;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor prin asigurarea unui standard unitar calitativ și uniform răspândit teritorial în comunitate;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparentă, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor;
- adoptarea și implementarea unei politici coerente referitoare la parcuri, în vederea descurajării accesului auto și parcării în zona centrală, respectiv crearea unor zone diferite de taxare a parcarilor cu plată, în funcție de poziția acestora;
- promovarea utilizării intensive a transportului public și a soluțiilor alternative de mobilitate;
- reducerea poluării aerului, poluării fonice și creșterea calității vieții;
- implementarea sistemului integrat de management al parcarilor cu plată;
- obținerea de venituri necesare construcției de noi locuri de parcare.

Eficiența serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc influențează în mod direct mediul economic și social al unității administrativ-teritoriale. Calitatea acestuia ca și serviciu comunitar poate determina în mod cert creșterea nivelului de siguranță la nivel local, influențând direct calitatea vieții în oraș, prin asigurarea dreptului fundamental la mobilitate al fiecărui cetățean.

Administrarea eficientă a acestui serviciu apare ca o necesitate la nivelul comunității locale, impunându-se ca resursele investite să fie în acord cu gradul de uzură al sistemului, iar extinderea sistemului să fie proporțională cu evoluția ariei ce include spațiile publice pe care trebuie să le deservească.

Gestiunea serviciului public de administrare, întreținere și exploatare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc se poate realiza prin două modalități:

- gestiunea directă;
- gestiunea delegată.

Este de subliniat faptul că toate activitățile specifice serviciului public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentului-propriu și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliul local.

Gestiunea directă presupune asumarea nemijlocită de către autoritatea publică locală a sarcinilor și responsabilităților cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului public.

Gestiunea delegată presupune transferul din partea autorităților administrației publice locale, în baza unui contract de delegare a gestiunii (contract de concesiune), unui sau mai multor operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea, exploatarea și administrarea serviciului public.

a) Structura actuală a sistemului de administrare a sistemului parcărilor publice

În prezent în municipiul Miercurea-Ciuc nu există un sistem de administrare al parcărilor publice cu plată ca urmare a admiterii acțiunii Prefectului Județului Harghita în vederea anulării a Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc nr. 15/2017 privind aprobarea Regulamentului de exploatare a parcărilor și zonelor de staționare cu plată aflate pe domeniul public din municipiul Miercurea-Ciuc.

Prin Sentința civilă nr. 1267/26.09.2018, pronunțată în Dosarul nr. 573/96/2017, instanța a admis acțiunea în contencios administrativ formulată de Prefectul Județului Harghita, anulând Hotărârea Consiliului Local al municipiului Miercurea-Ciuc nr. 15/2017 privind aprobarea Regulamentului de exploatare a parcărilor și zonelor de staționare cu plată aflate pe domeniul public din municipiul Miercurea-Ciuc, reținând în esență că, potrivit legii, avizul poliției rutiere este unul conform și obligatoriu, indiferent de conținutul hotărârii și al regulamentului, iar acestea nu puteau fi adoptate în lipsa respectivului aviz.

Serviciul a fost sistat la data de 05.05.2017 ca efect al Actului adițional nr. 1/2017 la Contractul de concesiune de servicii nr. 24/01.02.2016, fiind încheiat de comun acord, semnat de concesionar, și fiind prevăzut că, *"Concedentul își rezervă dreptul de a solicita sistarea serviciului, printr-o notificare scrisă adresată concesionarului, fără nicio compensație sau penalizare plătită concesionarului în cazul apariției unor circumstanțe, care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului, urmând să se stabilească un nou termen pentru continuarea activității după stingerea circumstanței apărute"*. Ca și consecință a încheierii actului adițional, concesionarul a predat, cu Procesul-verbal de predare-primire nr. 8075/10.05.2017, locurile de parcare cu plată, fiind sistată și plata redevenței de la data predării.

În acest context este necesar ca administrarea sistemului parcărilor publice să se realizeze în acord cu dispozițiile legislației în vigoare, respectiv a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare.

b) Descrierea serviciului public

Serviciul public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul administrației publice locale a municipiului Miercurea-Ciuc, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Serviciul public de administrare, întreținere și exploatare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc va realiza următoarele:

- a) Crearea de parcări noi și încasarea contravalorii utilizării acestora de către operator;
- b) Implementarea unui sistem de management al parcărilor publice cu plată;
- c) Diversificarea posibilităților de încasare a tarifelor de parcare aferente parcărilor publice cu plată;
- d) Realizarea obiectivului planului de mobilitate urbană prin descurajarea parcării pe termen lung în centrul orașului;
- e) Eficientizarea încasărilor provenite de la acest serviciu.

3. ARIA TERITORIALĂ DE DESFĂȘURARE A SERVICIULUI PUBLIC

Potrivit proiectului Regulamentului de Organizare și Funcționare a Serviciului public de exploatare și întreținere a parcărilor și zonelor de staționare cu plată în regim de autotaxare,

aflate pe domeniul public al Municipiului Miercurea Ciuc, serviciul public se va desfășura pe raza Municipiului Miercurea-Ciuc și va include în mod unitar administrarea parcarilor publice cu plată pentru un număr aproximativ de 3.000 de locuri de parcare. Municipiul Miercurea-Ciuc își rezervă dreptul de a modifica (de a reduce sau de a suplimenta) locațiile și numărul locurilor de parcare cu plată în regim de autotaxare.

4. INVESTIȚII NECESARE PENTRU IMPLEMENTAREA SISTEMULUI PUBLIC DE ADMINISTRARE, ÎNTREȚINERE ȘI EXPLOATARE A PARCĂRILOR PUBLICE CU PLATĂ

Investițiile necesare pentru implementarea sistemului public de administrare, întreținere și exploatare a parcarilor publice cu plată din Municipiul Miercurea-Ciuc sunt estimate a fi următoarele:

- a) crearea unui sistem integrat de management al parcarilor publice cu următoarele funcționalități:
 - Plata tarifului de parcare prin intermediul următoarelor metode:
 - a. Tichete de parcare răzuibile disponibile la comercianți;
 - b. SMS;
 - c. Aplicație e-parking;
 - d. Abonamente.
 - Controlul în timp real a stării de ocupare a locurilor de parcare cu plată, în anumite zone de parcare;
 - Confirmarea achitării tarifului de parcare, în cazul plăților efectuate prin SMS sau aplicația e-parking;
 - Emiterea de avertismente asupra expirării duratei de parcare pentru care a fost achitat tariful corespunzător;
 - Controlul facil și eficient al cazurilor în care locurile de parcare sunt ocupate fără plata tarifelor corespunzătoare și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare;
 - Arhivarea datelor referitoare la gradul de ocupare a parcarilor, sancțiuni aplicate, etc. și crearea de statistici;
 - Supraveghere video a spațiilor de parcare;
 - Posibilitatea integrării cu alte sisteme inteligente de transport: sistemul de management adaptiv al traficului, sistemul bike-sharing, park & ride.
- b) achiziționarea unui subsistem central care colectează și procesează datele primite de la echipele din teren, înregistrează achitarea tarifului de parcare indiferent de forma de plată utilizată, actualizează în timp real baza de date referitoare la locurile de parcare ocupate și achitarea taxei pentru acestea, transmite informații către echipele din teren prin care confirmă înregistrarea achitării tarifului în cazul formelor de plată la distanță, a informației de loc de parcare rezervat prin intermediul aplicației e-parking;
- c) achiziționarea de subsisteme mobile care să asigure verificarea achitării taxei de parcare în teren;
- d) crearea unui ghișeu unic situat într-o zonă accesibilă a municipiului care să asigure încasarea taxelor specifice de parcare, formularistica necesară activității serviciului, acordarea de informații către cetățeni, preluarea și soluționarea reclamațiilor;
- e) asigurarea activității de dispecerat în intervalul orar de taxare a parcarilor publice cu plată;
- f) mijloace de comunicație voce și date specifice;
- g) echipamente de înregistrare pentru dovada parcării neregulamentare (aparat foto, cameră video, tableta sau telefon);

- h) calculator portabil cu conexiune la internet și imprimantă mobilă pentru tipărirea formularelor de constatare;
- i) indicatoare de semnalizare corespunzătoare a parcării (panou, stâlp, panou adițional);
- j) marcaje rutiere pentru locurile de parcare.

5. MOTIVELE CARE JUSTIFICĂ DELEGAREA GESTIUNII

5.1 Aspecte generale privind gestiunea serviciului public

Potrivit Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local, respectiv art. 10, gestiunea serviciilor publice se realizează în următoarele modalități:

- gestiune directă;
- gestiune indirectă sau delegată.

Alegerea formei de gestiune a serviciilor de administrare a domeniului public se face prin hotărâri ale consiliilor locale.

Indiferent de forma de gestiune adoptată, activitățile specifice de administrare a domeniului public se organizează și se desfășoară pe baza unui caiet de sarcini și a unui regulament de serviciu, prin care se stabilesc nivelurile de calitate și indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre utilizatori și operatori, modul de facturare, tarifyare și încasare a serviciilor.

Caietul de sarcini și regulamentul de serviciu se elaborează și se aprobă de către consiliile locale.

5.2 Gestiunea directă

Ordonanța Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare, oferă autorității publice locale posibilitatea să opteze pentru gestiunea directă serviciului public sau pentru gestiunea delegată a acestui serviciu. Conform prevederilor art. 11 din actul normativ indicat, în cazul gestiunii directe *"autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului public"*.

Gestiunea directă presupune totodată utilizarea unor operatori furnizori/prestatori de servicii de administrare a domeniului public care pot fi:

- a) compartimentele pentru administrarea domeniului public și privat, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale comunale, orășenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București, al consiliilor județene și/sau al Consiliului General al Municipiului București, după caz;
- b) unul sau mai multe servicii publice, specializate și autorizate conform legii, având personalitate juridică și buget propriu, organizate în subordinea consiliilor locale comunale, orășenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București, a consiliilor județene și/sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

5.3 Gestiunea delegată

Aceasta modalitate de gestiune a serviciului public se realizează prin intermediul unor operatori furnizori/prestatori de servicii de administrare a domeniului public și privat, care pot fi:

- a) societăți comerciale cu capital public al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile administrației publice locale;
- b) societăți comerciale cu capital privat, intern sau extern;
- c) societăți comerciale cu capital mixt, public și privat.

Diferență fundamentală care există între gestiunea directă și gestiunea delegată în cazul serviciului public este că, în prima ipoteză autoritatea publică locală păstrează în patrimoniul ei toate obligațiile privind îndeplinirea obiectivelor din lege, implicit, responsabilitățile de finanțare și întreținere, iar în cea de-a doua ipoteză, operatorul public sau privat preia în integralitate sarcinile aferente, cu excepția prerogativelor privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului public. Astfel, obiectul contractelor de delegare a gestiunii serviciului poate include activitățile de operare propriu-zisă: gestionare, administrare, exploatare, întreținere.

Art. 14 alin. (1) din OG nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare, stabilește drepturile pe care autoritatea publică le va avea în raport cu operatorul public sau privat căruia îi va fi acordată delegarea gestiunii serviciului, respectiv, cele privitoare la supraveghere și control:

- a) modul de respectare și de îndeplinire de către operatori a obligațiilor contractuale asumate;
- b) calitatea, cantitatea și eficiența serviciilor furnizate/prestate;
- c) respectarea indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii;
- d) respectarea procedurii de fundamentare, avizare și aprobare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- e) modul de administrare, exploatare, întreținere și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a infrastructurii edilitar-urbane încredințate prin contractul de delegare a gestiunii.

5.4 Concluzii

Conform dispozițiilor legale în vigoare autoritatea publică locală are competența exclusivă de a impune în acord cu legea toate exigențele necesare pentru realizarea în bune condiții a delegării. Astfel, legea nu limitează accesul la procedura de selecție a delegării, fiind permisă participarea oricăror operatori, chiar și a celor nou-înființați, însă cu respectarea a condițiilor impuse de către autoritatea publică locală. În virtutea atribuțiilor de reprezentare ale administrației publice locale, aceasta va impune exigențele necesare privitoare la asigurarea existenței garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și modalitatea de respectare a indicatorilor de performanță. Prin cuprinsul contractului de delegare autoritatea publică locală poate impune prevederi și cu privire la nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare, toate acestea constituind criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor care decurg din lege, în privința delegării gestiunii legea îi

permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator public sau privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare să fie impuse exigențe specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale incidente.

Rațiunea bunei administrări a sistemului public de gestionare a zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc nu poate fi pusă în discuție, obiectul prezentului studiu având menirea să sprijine în mod obiectiv desemnarea unei soluții optime de gestionare a serviciului public: directă sau indirectă.

Pentru a putea compara ușor avantajele și dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de parări publice cu plată, acestea se prezintă în continuare sub forma unui tabel:

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNE DELEGATĂ
AVANTAJE	-menținerea responsabilității față de populația deservită; -tarife mai mici decât în cazul gestiunii delegate, neexistând profit; -menținerea autorității nemijlocite a administrației publice locale asupra activității; -accesul la fonduri europene destinate autorităților publice	-parametrii serviciilor și necesarul de investiții vor fi clar definite în contract, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor să treacă la operator; -accelerarea investițiilor din momentul când operatorul își intră în drepturi; -nevoia de profit a operatorului va genera schimbarea rapidă a proceselor interne și a relațiilor cu clienții; -autoritatea va avea calitatea de a superviza și a reglementa conformarea operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiune directă a serviciului; -autoritatea va avea drept de control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a întrerupe delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are o activitate defectuoasă care persistă – prin clauzele de penalizare și de reziliere ale contractului; -autoritatea are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului, acesta să includă toate prevederile optime; -reducerea imixtiunii politicului în deciziile de afaceri, investiții și personal; -criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri de la instituții financiar-bancare.

DEZAVANTAJE	-ritm lent de investiții, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare și pe sumele puse la dispoziție de către ordonatorul de credite; Autoritatea ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitatea de acționar unic (dacă se organizează o societate pe acțiuni pentru operarea serviciului); -creșterea numărului de persoane din cadrul aparatului propriu al Primarului, personal care să se ocupe de serviciul respectiv; Dificultatea atragerii de surse de finanțare; -costuri suplimentare cu: dotări cu echipamente și utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, instruire personal, autorizare personal. -autoritatea trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului.	-negocierea unui contract detaliat pe termen lung, în special pentru prima parte a contractului, cea în care se realizează investițiile; -autoritatea trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supervizare. -monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță.
-------------	---	--

Numărul mai mare de dezavantaje, precum și cel mai mic de avantaje al gestiunii directe în raport cu gestiunea delegată, recomandă în prima fază adoptarea celei de-a doua variante. Posibilitatea extinsă de a defini contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea și ritmul investițiilor din infrastructură determină ca formula gestiunii delegate să fie mai ușor de pus în acord cu interesele generale ale comunității și implicit, cu principiile care guvernează serviciul.

Înființarea și existența unui serviciu propriu al Primăriei, cu personal specializat și cu dotare tehnică necesară prestării unui serviciu de calitate ar presupune costuri financiare importante pentru bugetul local. Estimarea costurilor pe toată durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea financiară a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale și acceptate de către toți utilizatorii, astfel încât alegerea unui operator să fie pe deplin justificată și financiar, pe lângă principiile descentralizării și eficientizării.

Concesiunea este impusă și de alte avantaje incontestabile ale gestiunii delegate a serviciului, după cum urmează:

1. Parametrul serviciilor și necesarul de investiții clar definite în contract, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor de exploatare să treacă la operator;
2. Consiliul Local al Municipiului Miercurea-Ciuc transferă sarcina finanțării cheltuielilor de exploatare către operator;
3. Consiliul Local al Municipiului Miercurea-Ciuc se va ocupa de competența sa de a reglementa modalitatea de conformare a operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiunea directă a serviciului;
4. Consiliul Local al Municipiului Miercurea-Ciuc va avea dreptul la controlul final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a rezilia delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are activitate defectuoasă persistentă;
5. Criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri, cum ar fi cele bancare.

Toate motivele de mai sus, dar mai ales lipsa experienței și a capacităților necesare autorității de a gestiona în momentul de față un serviciu public de o asemenea amploare, conduc la concluzia că delegarea administrării acestuia reprezintă soluția optimă, cel puțin în viitorul apropiat.

6. NATURA CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNII – ANALIZA DE RISC

Delegarea gestiunii serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat se poate realiza printr-un:

- 1) contract de achiziție publică, caz în care devin incidente dispozițiile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare sau prin
- 2) contract de concesiune de servicii, caz în care devin incidente dispozițiile Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare.

Reținem că cele trei fundamente ale contractelor de concesiune de servicii sunt următoarele:

- beneficiarul serviciului prestat de concesionar este un terț, și nu concedentul;
- obiectul prestației concesionarului trebuie să fie de interes public;
- concesionarul trebuie să își asume riscul economic al operării serviciului respectiv.

Riscul operării asumat de operatorul economic, este în aparență limitat (reduc), deoarece activitățile de utilitate publică fac obiectul unei reglementări ce poate avea ca efect limitarea riscurilor existente, acest lucru nu este suficient pentru a exclude respectivul contract din categoria de concesiune de servicii.

Gestionarea unui serviciu nu implică riscuri exponențiale prin natura sa sau prin reglementările din domeniu, important fiind însă ca autoritatea contractantă să transfere către concesionar totalitatea sau cel puțin o parte semnificativă din riscul de exploatare la care este expusă. De aceea, deși există cazuri în care riscul la care este expusă autoritatea contractantă pare minimal, acesta poate fi calificat drept concesiune de servicii în măsura în care co-contractantul preia în totalitate sau cel puțin în mare parte riscul de exploatare asumat de autoritatea contractantă, chiar dacă acest risc este de la început foarte limitat datorită modalității de drept public de organizare a serviciului.

Din punct de vedere calitativ, riscul pe care un contract de concesiune îl presupune este în strânsă legătură cu fluctuațiile pieței economice, și nu al altor circumstanțe care reprezintă un risc pentru orice alt tip de contract (precum riscului un management defectuos al serviciului).

Din punct de vedere cantitativ, nu există un criteriu obiectiv stabilit că riscul de operare asumat de operatorul economic este îndestulător pentru a califica acel contract drept unul de concesiuni, deoarece există sectoare ale economiei care prezintă un risc mai ridicat sau, din contră, mai diminuat. Important este raportul risc-autoritate contractantă – risc-operatorul economic.

Pentru încheierea unui contract de concesiune de servicii, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- a) operatorul economic să își asume un risc de operare;
- b) riscul de operare să fie corelat raportului cerere-ofertă de pe piață;
- c) riscul de operare să fie semnificativ;

- d) riscul de operare să fie în afara controlului părților;
- e) riscul de operare să nu provină din circumstanțe excepționale imprevizibile.

Riscul de operare presupune că, în condițiile normale de piață, concesionarul se supune unui risc de a nu-și recupera cheltuielile sau de a nu obține profit, fiindcă, deși intră în raporturi juridice cu statul, acesta din urmă nu acționează în asemenea măsură încât să asigure un venit egal sau superior costurilor realizate de operatorul economic și nu asigură acoperirea cheltuielilor sau obținerea unui profit partenerului contractant.

Mai departe riscul de cerere trebuie înțeles ca riscul privind cererea reală pentru serviciile care fac obiectul contractului, iar riscul de ofertă trebuie înțeles ca fiind riscul legat de furnizarea serviciilor care fac obiectul contractului, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii. Dintr-o perspectivă economică, riscul de cerere ține de numărul de persoane de pe o piață care au nevoie de serviciul prestat de operatorul economic și de prețul pe care-l plătesc pentru utilizarea sa. În momentul în care concesionarul își asumă riscul de cerere, deși investește în operarea unui serviciu, nu are garanția că pe piața respectiva vor exista îndeajuns de multe persoane care să utilizeze (și implicit să plătească un preț) serviciul operat. În schimb, tot conform teoriei economice, riscul de ofertă se referă la abilitatea operatorului economic de a-și îndeplini angajamentele. Din acest motiv, este preferabil ca riscul de ofertă să nu reprezinte un criteriu de calificare a unor contracte drept concesiuni, în absența aprecierii riscului de cerere.

Corelând cele două, reținem că riscul de operare pe care și-l asumă operatorul economic prin transferul de risc specific contractului de concesiune se naște din raportul pe care-l regăsim pe o piață economică liberă între cerere și ofertă. Concesiunile nu presupun transferul complet al riscului de operare, ci o parte „semnificativă”. Astfel, riscul pe care și-l asumă operatorul economic poate fi mai mult sau mai puțin substanțial, în funcție de sectorul în care operează, însă trebuie să fie superior celui care i-a rămas autorității contractante.

Angajarea și implementarea unui contract de orice natură este condiționată de apariția sau materializarea unor riscuri, care pot avea un impact mai mare sau mai mic asupra acestuia. În cazul prezentei analize, apariția, materializarea și implicit alocarea riscurilor determină tipul contractului de servicii, respectiv determină dacă este incident un contract de achiziție publică sau un contract de concesiune servicii.

Așa cum este menționat și la art. 6 alin. (1) din Legea 100/ 2016, *„atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a unei părți semnificative a riscului de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective.”*

În ceea ce privește implementarea contractului pentru delegarea gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc, am identificat o serie de riscuri, atât generale, care se referă la acele riscuri orizontale sau care pot avea efecte orizontale asupra implementării contractului, cât și specifice, cu influență limitată asupra rezultatelor contractului.

Matricea riscurilor are ca și rezultat o prezentare cuprinzătoare a caracteristicilor riscurilor identificate, a parametrilor acestora.

Fiind vorba de servicii care trebuie asigurate în mod continuu pentru locuitorii Municipiului Miercurea-Ciuc, etapa de pregătire și anticipare a riscurilor care pot apărea în timpul implementării este cu atât mai importantă pentru autoritatea contractantă.

Prin identificarea riscurilor relevante pentru contractul care urmează a fi încheiat pentru gestiunea serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc și a măsurilor de minimizare/ eliminare ale acestora, se urmăresc:

- garantarea existenței unui personal bine pregătit, atât la nivelul autorității contractante, cât și la nivelul operatorului economic, care să poată face față condițiilor de criză și care să poată gestiona corespunzător activitățile din cadrul contractului;
- reducerea la minim a gradului de întrerupere a prestării serviciilor publice;
- limitarea pierderilor;
- garantarea unor reacții corespunzătoare și rapide atât din partea autorității contractante cât și din partea operatorului economic la diferitele schimbări;
- definirea alternativelor pentru îndeplinirea activităților/sub-activităților critice din cadrul contractului;
- definirea strategiilor care reduc la minimum timpul de recuperare și costul asociat.

Niciun risc nu poate fi tratat corespunzător dacă nu este identificat în prealabil. Analiza riscurilor face parte din etapa pregătitoare a documentației de atribuire a contractului, prin identificarea riscurilor. Această etapă presupune o cunoaștere detaliată a activităților din cadrul contractului, a mediului extern în care aceasta va fi implementat, precum și o înțelegere a obiectivelor sale.

Astfel, a fost definit specificul contractului necesar a fi încheiat pentru asigurarea componentelor gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc cu scopul de a crea o listă de expuneri la risc indiferent de severitatea lor, ținând cont în același timp de evoluția sectoarelor respective și a tendințelor care se pot observa, precum și a domeniului de activitate, însă și de schimbările din sectorul public care pot determina noi tipuri de expuneri riscante pentru toate părțile implicate.

Etapa de identificare a riscurilor a rezultat într-o trecere în revistă a principalelor riscuri ale contractului, care sunt detaliate în matricea de riscuri prezentată în cadrul analizei. În cea de-a doua etapă a fost realizată stabilirea impactului și probabilității de apariție a riscurilor.

Fiecare risc identificat și descris în matricea de riscuri a fost gradat într-o manieră directă și calitativă în ceea ce privește impactul și probabilitatea. Instrumentul de gradare a riscurilor utilizat a fost matricea de gradare, care ține cont de impactul și probabilitatea de apariție a riscurilor pentru a determina relevanța acestora în cadrul proiectului.

Proiectul prezintă expunere față de trei tipuri de riscuri, respectiv cele naturale, riscuri a căror apariție a fost cauzată în mod intenționat și riscuri a căror apariție este accidentală.

Din punctul de vedere al fezabilității, este necesar să fie prevăzute inclusiv riscurile externe, care pot influența implementarea contractului, riscuri care nu sunt sub controlul părților contractante.

Din analiza diverselor aspecte ale proiectului rezultă o serie de riscuri care condiționează buna execuție a contractului, iar analiza modalității de materializare a riscurilor și implicit alocarea acestora este în principal relevantă pentru stabilirea tipului de contract de servicii în vederea delegării gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc.

Astfel, prezentăm în cele ce urmează matricea preliminară de repartitie a riscurilor, elaborată în conformitate cu Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 867/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Categorie de risc		Descriere	Consecințe	Alocare		
				Municipiul Miercurea-Ciuc	Împărțită	Concesionar
Riscuri de planificare						
1	Întârzieri legate de obținerea avizelor și autorizațiilor necesare	Neobținerea la timpul planificat a autorizațiilor necesare pentru demararea activității	Întârzieri în începerea activității			X
Riscuri operaționale						
2	Resurse tehnice	Resursele necesare pentru operare costa mai mult decât estimările inițiale, nu au calitatea corespunzătoare sau sunt indisponibile în cantitățile necesare	Creșteri de cost și, în unele cazuri, efecte negative asupra calității prestațiilor efectuate			X
3	Deprecierea tehnica sporită față de cea prevăzută	Calitatea echipamentelor și tehnologiilor este necorespunzătoare având ca rezultat creșterea peste anticipări a costurilor de întreținere și reparații a echipamentelor folosite	Creșterea cheltuielilor			X
4	Creșterea costurilor legate de resursele umane	Realizarea serviciului necesită mărirea numărului de personal	Creșterea cheltuielilor			X

5	Capacitate de management al sistemului	Nu se realizează țintele de venit	Scăderea veniturilor			X
6	Necesitatea de cheltuieli suplimentare pentru operarea sistemului de parări	Soluțiile tehnice disponibile nu sunt corespunzătoare din punct de vedere tehnologic	Venitul operatorului scade sub nivelul prevăzut, având ca rezultat pierderi			X
Riscuri de întreținere						
7	Structura existentă (reabilitare/modernizare)	Structurile existente sunt inadecvate pentru a se adapta dezvoltării	Majorarea costurilor de operare			X
8	Creșterea cheltuielilor cu utilități	Datorită situației prețurilor de pe piața internațională la energie, operatorul se confruntă cu cheltuieli sporite	Cheltuieli de operare crescute, scăderea profitabilității			X
9	Vicii ascunse	Apariția unor nevoi de reparații urgente, neprevăzute	Creșterea cheltuielilor			X
Riscuri de cerere și venituri						
10	Înrăutățirea condițiilor economice generale	Producerea unor schimbări fundamentale și neașteptate în condițiile economice generale prestațiile contractate	Venituri sub previziunile financiare anterioare			X
11	Recesiune economică și scăderea puterii de cumpărare a locuitorilor	Datorită unei recesiuni economice mondiale scade puterea de cumpărare a locuitorilor și renunță la deplasarea cu autoturismul	Venituri sub previziunile anterioare			X
12	Schimbări demografice	O schimbare demografică sau socio-economică afectează cererea pentru prestațiile oferite	Venituri sub previziunile financiare anterioare			X
13	Schimbări majore ale inflației	Rata actuală a inflației va depăși rata previzionată a inflației	Depășirea costurilor			X
14	Schimbări majore ale inflației (2)	Valoarea plăților efectuate în timp este afectată de inflație	Scăderea, în termeni reali, a veniturilor			X
Riscuri de finanțare						

15	Indisponibilitatea finanțării	Concesionarul nu este capabil să asigure resursele financiare și de capital conform bugetului și în timpul prevăzut	Lipsa finanțării pentru continuarea activității, pierderi			X
16	Necesitate de finanțare suplimentară	Datorită schimbărilor de legislație, de politică sau de altă natură, sunt necesare finanțări suplimentare pentru reconstrucție, modificare, reechipare etc.	Concesionarul nu poate suporta financiar costurile schimbării		X	
17	Stabilirea tarifelor de parcare prin HCL	Tarifele de intrare vor fi stabilite prin Hotărâre a Consiliului local, operatorul aflându-se în situația imposibilității de a ajusta prețurile conform evoluției cheltuielilor pentru a asigura profitabilitatea	Pierderi potențiale			X
18	Insolvabilitatea concesionarului	Concesionarul devine insolvabil	Imposibilitatea continuării activității	X		
19	Modificări în sistemul de taxe și impozite	Pe parcursul implementării proiectului, sistemul de impozitare se poate schimba în defavoarea concesionarului	Impact negativ asupra veniturilor financiare ale concesionarului			X
Riscuri legislative/politice						
20	Riscuri politice cu efect asupra activității concesionate	Decizii de ordin politic cu privire la sistemul de parcări	Impact negativ asupra activității care generează o creștere a cheltuielilor și/sau o reducere a veniturilor		X	
21	Schimbări legislative generale	Modificări ale legislației în alte domenii decât cele direct legate de proiect dar care au ca efect creșterea costurilor aferente proiectului	Creștere a costurilor legate de proiect			X

22	Schimbări legislative legate de proiect	Schimbări legislative care nu pot fi anticipate la semnarea contractului și care afectează direct, specific și exclusiv proiectul, ceea ce conduce la costuri de capital sau operaționale suplimentare din partea concesionarului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale concesionarului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări			X
23	Riscul valorii reziduale	Riscul că activele aferente proiectului, la finalizarea /expirarea contractului, nu vor fi predate în condițiile prevăzute			X	
Riscuri naturale						
24	Condiții meteo nefavorabile	Creșterea costurilor cu deszăpezire	Creștere a cheltuielilor			X
25	Forța majoră	Forța majoră, așa cum este definită prin lege, împiedică activitatea	Distrugerea sau deteriorarea activelor aferente proiectului		X	
26	Alte riscuri naturale	Fenomene și/sau evenimente, altele decât cele de forță majoră, care afectează derularea proiectului în sensul amânării sau împiedicării realizării proiectului	Activitate amânată sau împiedicată		X	

Raport de evaluare a riscurilor			
Probabilitatea producerii riscurilor	Putin probabil	Probabil	Foarte probabil
	0.1-0.4	0.4-0.7	0.7-1.0
Gradul de risc	1-4	4-7	7-10
	Mic	Mare	Foarte mare

Categoria de risc	Probabilitate	Grad risc	Efect	Alocare		
Riscuri de planificare				Mun. M-Ciuc	Împărțire	Concesionar
Întârzieri legate de obținerea avizelor și autorizațiilor necesare	0.5	6	3			X
3						
Riscuri operaționale						
Resurse tehnice	1	7	7			X
Deprecierea tehnica sporită față de cea prevăzută	0.4	3	1.2			X
Creșterea costurilor legate de resursele umane	0.5	4	2			X
Capacitate de management al sistemului	0.3	6	1.8			X
Necesitatea de cheltuieli suplimentare pentru operarea sistemului de parcări	0.6	5	3			X
15						
Risc de întreținere						
Structura existentă (reabilitare/modernizare)	0.4	7	2.8			X
Creșterea cheltuielilor cu utilități	0.6	9	5.4			X
Vicii ascunse	0.2	4	0.8			X
9						
Risc de cerere și venituri						
Înrăutățirea condițiilor economice generale	1	8	8			X

Recesiune economică și scăderea puterii de cumpărare a locuitorilor	0.7	5	3.5			X
Schimbări demografice	0.4	6	2.4			X
Schimbări majore ale inflației	0.8	8	6.4			X
Schimbări majore ale inflației (2)	0.3	6	1.8			X
			22.1			
Riscuri de finanțare						
Indisponibilitatea finanțării	0.3	8	2.4			X
Necesitate de finanțare suplimentară	0.7	9	6.3		X	
Stabilirea tarifelor de parcare prin HCL	0.5	6	3			X
Insolvabilitatea concesionarului	0.2	9	1.8	X		
Modificări în sistemul de taxe și impozite	0.4	2	0.8			X
			14.3			
Riscuri legislative/politice						
Riscuri politice cu efect asupra activității concesionate	0.4	2	0.8			X
Schimbări legislative generale	0.5	5	2.5		X	
Schimbări legislative legate de proiect	0.3	5	1.5			X
Riscul valorii reziduale	0.1	1	0.1			X
			4.9			
Riscuri naturale						
Condiții meteo nefavorabile	0.3	3	0.9		X	
Forța majoră	0.1	3	0.3		X	

Alte riscuri naturale	0.1	2	0.2		X	
			1.4			
Total riscuri			69.7			

Din care:

Riscuri rămase la Mun. M-Ciuc	1.8
Riscuri împărțite	10.2
Riscuri la concesionar	57.7

Astfel, dintr-un total de 26 riscuri identificate pentru implementarea acestui contract 20 sunt asociate operatorului economic (în calitate de concesionar), 5 riscuri sunt partajate între operatorul economic și autoritatea contractantă, iar 1 risc cade în sarcina autorității contractante (în calitate de concedent). Având în vedere aceste argumente precum și distribuția riscurilor de operare, dar și economico - financiare într-o mare măsură către operatorul economic, rezultă că tipul contractului care poate fi încheiat de autoritatea contractantă pentru asigurarea serviciului public serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din municipiul Miercurea-Ciuc este de concesiune de servicii, urmând a se aplica prevederile Legii nr. 100/2016.

7. POSIBILITATEA DELEGĂRII PRIN ATRIBUIRE DIRECTĂ

Potrivit art. 36 alin. (1) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare: „(1) Prezenta lege nu se aplică contractelor de concesiune atribuite de o autoritate contractantă în sensul art. 9 sau entitate contractantă în sensul art. 10 alin. (1) lit. a) unei persoane juridice de drept privat sau de drept public, în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) autoritatea/entitatea contractantă respectivă exercită asupra persoanei juridice în cauză un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor departamente sau servicii;

b) mai mult de 80% din activitățile persoanei juridice controlate sunt efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor care îi sunt încredințate de către autoritatea/entitatea contractantă respectivă care o controlează sau de către alte persoane juridice controlate de respectiva autoritate contractantă în sensul art. 9 sau entitate contractantă;

c) nu există participare privată directă la capitalul persoanei juridice controlate, cu excepția participațiilor care nu oferă controlul sau dreptul de veto, dar a căror existență este necesară potrivit dispozițiilor legale, în conformitate cu tratatele, și care nu exercită o influență determinantă asupra persoanei juridice controlate”.

Ținând cont de criteriile sus-citate, constatăm că Municipiul Miercurea-Ciuc este asociat unic în societatea CSÍKI TRANS S.R.L., prin urmare:

1) exercită asupra societății CSÍKI TRANS S.R.L. un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor departamente sau servicii;

2) nu există participare privată directă la capitalul societății CSÍKI TRANS S.R.L., cu excepția participațiilor care nu oferă controlul sau dreptul de veto, dar a căror existență este necesară potrivit dispozițiilor legale, în conformitate cu tratatele, și care nu exercită o influență determinantă asupra societății CSÍKI TRANS S.R.L..

De asemenea, întreaga activitate a CSÍKI TRANS S.R.L va fi efectuată în vederea îndeplinirii sarcinilor care îi sunt încredințate de către entitatea contractantă respectivă care o controlează sau de către alte persoane juridice controlate de respectiva entitate contractantă.

Prin urmare, societatea CSÍKI TRANS S.R.L. îndeplinește față de Municipiul Miercurea-Ciuc condițiile prevăzute de art. 36 alin. (1) din Legea nr. 100/2016 sus-citate, acestei societăți îi sunt aplicabile prevederile referitoare la atribuirea directă a contractelor de servicii de către autoritate contractantă.

Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează prerogativele privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor de administrare a domeniului public și privat, respectiv a programelor de dezvoltare a infrastructurii edilitar- urbane, precum și dreptul și obligația de a monitoriza și de a controla:

- a) modul de respectare și de îndeplinire de către operatori a obligațiilor contractuale asumate;
- b) calitatea, cantitatea și eficiența serviciilor furnizate/prestate;
- c) respectarea indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii;
- d) respectarea procedurii de fundamentare, avizare și aprobare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- e) modul de administrare, exploatare, întreținere și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a infrastructurii edilitar-urbane încredințate prin contractul de delegare a gestiunii.

8. ESTIMAREA VENITURILOR ȘI CHELTUIELILOR

a) Estimarea veniturilor sistemului de parcare

Estimarea veniturilor sistemului de parcare din Miercurea-Ciuc a fost realizată pe baza unor date de bază. Deoarece în prezent nu există un sistem de parcare care să funcționeze în oraș, aceste date de bază nu se bazează pe experiența anilor trecuți, ci sunt derivate din studiul sistemelor care funcționează în orașe de dimensiuni similare și din estimările experților profesioniști care lucrează în cadrul primăriei pe această temă.

Prezentarea datelor de bază:

Prima și una dintre cele mai importante mase de date utilizate în calcul este numărul de locuri de parcare disponibile. Pe baza sondajului efectuat, numărul și localizarea exactă a locurilor de parcare au fost identificate cu precizie și clasificate în trei categorii în funcție de amplasarea lor:

- Zona 0.
- Zona I.
- Zona locatari

Prima zonă include locurile de parcare din zonele cele mai aglomerate, fiind identificate în total 1.658 de locuri de parcare.

În cea de-a doua zonă, am clasificat locurile de parcare mai puțin aglomerate, dintre care au fost identificate 1.366.

De asemenea, se va oferi rezidenților posibilitatea de a cumpăra un abonament anual de locatari, care este valabil doar pentru unul dintre locurile de parcare din jurul adresei lor de domiciliu. Au fost identificate 7 astfel de zone, cu un total de 849 de locuri de parcare.

Pe lângă identificarea locurilor de parcare, o provocare importantă a fost identificarea ratei de ocupare preconizate. Această estimare a fost realizată luând în considerare zonele și anotimpurile. Datele estimate sunt prezentate în tabelul următor:

Gradul de ocupare	
Zona 0.	79%
Zona I.	60%
Locatar	90%
Locatar (extra)	30%
Primăvara	25%
Vara	20%
Toamnă	25%
Iarna	30%

S-a calculat o rată medie de ocupare de 79% pentru prima zonă, dar numai 60% pentru cea de-a doua zonă. Pentru zona rezidențială, am presupus că 90% din amplasamente vor fi ocupate de rezidenți, dar întrucât mai multe persoane se deplasează cu mașina la serviciu în timpul zilei, putem genera, de asemenea, o cantitate mică de venituri din utilizarea pe timp de zi a acestor amplasamente (am presupus aici o rată de 30%).

Am estimat, de asemenea, o distribuție sezonieră în cadrul anului, perioada de iarnă fiind cea mai aglomerată (30% din rezervări sunt concentrate aici), primăvara și toamna în mod egal 25-25%, iar restul (20%) fiind o estimare pentru perioada de vară.

Următoarele date de bază necesare sunt categoriile de plată și prețurile care urmează să fie aplicate. Pentru a le determina, am examinat orașe cu condiții similare în care există deja un sistem de parcare. Au fost identificate trei categorii principale: tarife pe termen scurt, tichete zilnice și diverse abonamente.

Tip de tarif	Pret
Zona 0. 1/2	2.5
Zona 0.	5
Zona I. 1/2	1.5
Zona I.	3

În prima zonă, parcare pentru o jumătate de oră costă 2,5 lei și o oră 5 lei, iar în cea de-a doua jumătate de oră costă 1,5 lei și o oră 3 lei. În plus, în cea de-a doua zonă, există o taxă suplimentară de parcare zilnică de 15 lei.

Tarif zilnic	Pret
Zona I.	15

Pentru abonamente, am definit 5 tipuri de abonamente, care diferă în funcție de durata perioadei, și va exista și un abonament zonal, așa cum am menționat mai sus.

Abonament	Pret
Lunar	150
3 luni	200
6 luni	300
An	500
Locatar	250

Prețurile exacte sunt prezentate în tabelul de mai sus.

La datele de mai sus, am adăugat o distribuție estimată a tipului de achiziții de bilete, ceea ce ne permite să determinăm veniturile preconizate.

Împărțirea achizițiilor	
1/2 h	25%
Orar	15%
Zilnic	15%
Abonamente	53%
Lunar	20%
3 luni	5%
6 luni	20%
An	40%

Estimăm că biletele de jumătate de oră vor fi mai frecvente (25%), cele de o oră 15% și cele de o zi 15%. Pentru abonamente, am calculat o pondere de aproximativ 53%, pe care am împărțit-o între diferitele tipuri de bilete, așa cum se arată în tabelul de mai sus.

În cazul în care o persoană utilizează parcarile în mod neregulamentar, fără a cumpăra un bilet, aceasta are posibilitatea de a plăti o suprataxă de 70 de lei în primă instanță. Se estimează că veniturile din plata suprataxelor sunt de ordinul a 15%.

Pe baza ipotezelor prezentate, am reușit să estimăm atât volumele, cât și veniturile. Estimarea volumelor este prezentată în tabelul următor:

	Cantitatea				Total
	Primăvara	Vara	Toamnă	Iarna	
Tarif orar	207.749	166.200	207.749	249.299	830.997
Zona 0. 1/2	66.875	53.500	66.875	80.250	267.500
Zona 0.	40.125	32.100	40.125	48.150	160.500
Zona I. 1/2	62.968	50.375	62.968	75.562	251.873
Zona I.	37.781	30.225	37.781	45.337	151.124
Tarif zilnic	7.556	6.045	7.556	9.067	30.224
Zona II.	7.556	6.045	7.556	9.067	30.224
Abonamente	1.706	1.366	1.706	2.048	6.826
Lunar	1.038	831	1.038	1.246	4.153
3 luni	103	83	103	124	413
6 luni	173	138	173	207	691
An	207	166	207	249	829

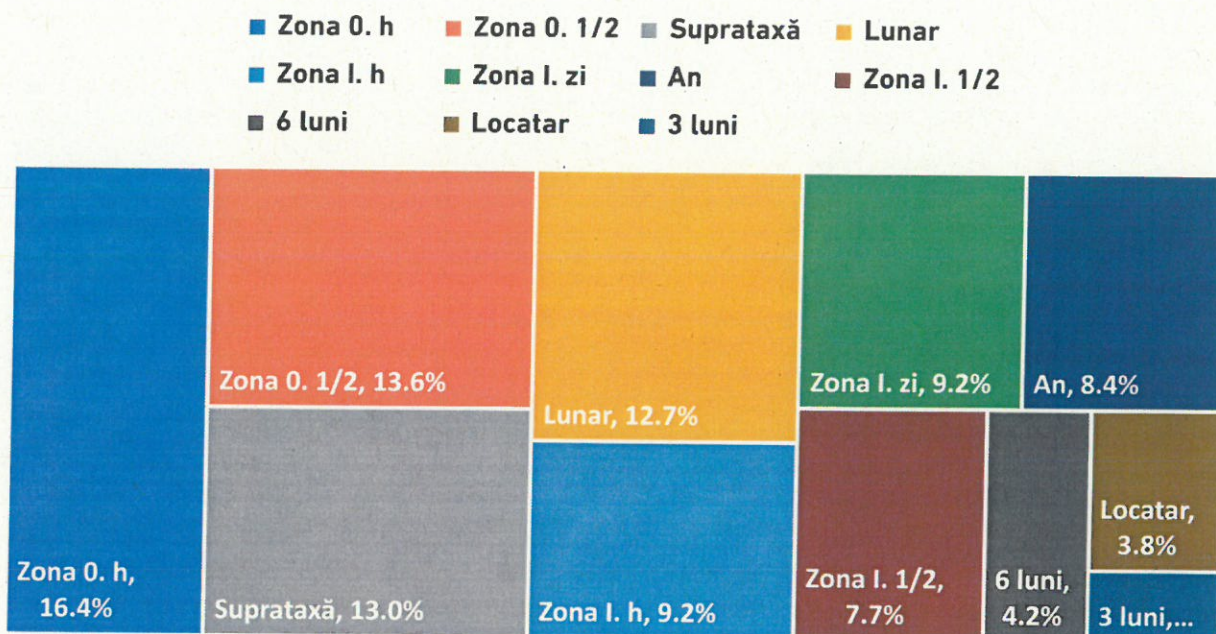
Locatar	185	148	185	222	740
Tarif majorat	2.285	1.828	2.285	2.742	9.140

Ținând cont de prețurile stabilite, se poate determina venitul preconizat.

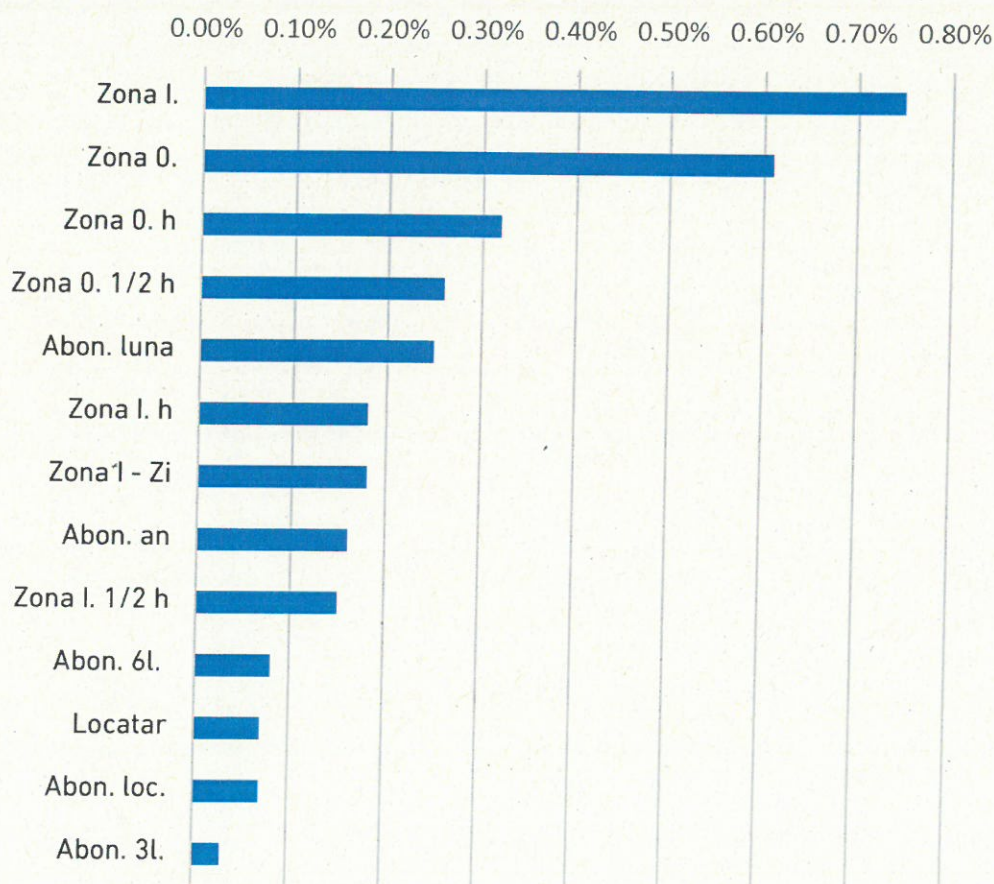
VENIT					
	Primăvara	Vara	Toamna	Iarna	Total
Tarif orar	575.608	460.488	575.608	690.729	2.302.432
Zona 0. 1/2	167.188	133.750	167.188	200.625	668.750
Zona 0. h	200.625	160.500	200.625	240.750	802.500
Zona I. 1/2	94.452	75.563	94.452	113.343	377.810
Zona I. h	113.343	90.675	113.343	136.011	453.372
Tarif zilnic	113.340	90.675	113.340	136.005	453.360
Zona I. zi	113.340	90.675	113.340	136.005	453.360
Abonamente	377.950	302.650	377.950	453.800	1.512.350
Lunar	155.700	124.650	155.700	186.900	622.950
3 luni	20.600	16.600	20.600	24.800	82.600
6 luni	51.900	41.400	51.900	62.100	207.300
An	103.500	83.000	103.500	124.500	414.500
Locatar	46.250	37.000	46.250	55.500	185.000
Tarif majorat	160.000	128.000	160.000	192.000	640.000
TOTAL	1.226.898	981.813	1.226.898	1.472.534	4.908.142
Fără TVA	19%				4.124.489

Tabelul de mai sus arată că o parte semnificativă a veniturilor planificate va proveni din tarifele orare, estimate la 2,3 milioane de lei, din tarifele zilnice la aproximativ 450.000 de lei și din abonamente la aproximativ 1,5 milioane de lei. Incluzând suprataxele (640.000 de lei), veniturile totale preconizate (inclusiv TVA) sunt de 4,9 milioane de lei.

Pe baza modelului, am efectuat, de asemenea, o analiză de sensibilitate care a analizat efectul unei modificări de 1% a factorilor de bază. Rezultatele testului sunt prezentate în figura următoare:

Cei doi factori cei mai semnificativi sunt ratele de ocupare în zone, dar niciunul dintre ei nu atinge 1% (Zona 0 - 0,61% și Zona I - 0,75%), iar prețurile biletelor pe termen scurt sunt și mai

semnificative (sub 0,3%), astfel încât, individual, diferenții factori nu au un impact atât de semnificativ asupra rezultatului.

Evoluția numărului de locuri de parcare nu a fost analizată din punct de vedere al sensibilității, deoarece aceste date nu reprezintă estimări, ci un număr precis.

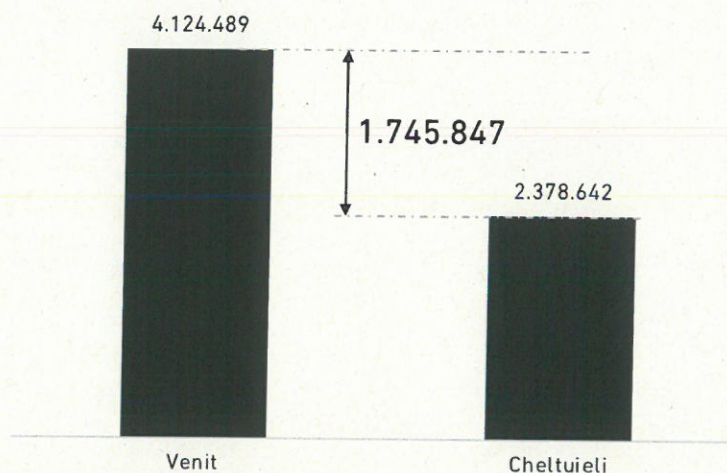
Pe baza analizei efectuate, ne putem așadar aștepta la un venit anual de 4,9 milioane RON (inclusiv TVA).

b) Estimarea cheltuielilor sistemului de parcare pe primii 2 ani de operare

<i>Tipul de cheltuieli</i>	<i>Anul 2023</i>	<i>Anul 2024</i>
TOTAL cheltuieli	2.433.170.00	2,378,642.00
Cheltuieli generale	545,000.00	544,500.00
Cheltuieli cu combustibil	7,000.00	8,000.00
Cheltuieli cu piese de schimb	5,000.00	5,000.00
Bilete / Note	14,000.00	15,500.00
Alte cheltuieli de exploatare	5,000.00	5,000.00
Cheltuieli cu energia și apa	5,000.00	5,000.00
Reclame/panouri de informații	4,000.00	1,000.00
Cheltuieli de întreținere și reparații	505,000.00	505,000.00
Cheltuieli mat. obiecte de inventar	47,610.00	3,000.00
Dispozitive	13,400.00	0.00
Imprimantă portabilă	9,210.00	0.00
Echipament birou	10,000.00	0.00
Trotinetă electrică 4 buc.	12,000.00	0.00
Uniformă	3,000.00	3,000.00
Autoturism	80,000.00	0.00
Cheltuieli cu primele de asigurări	3,000.00	3,000.00
Cheltuieli poștale și telecomunicații	3,000.00	3,000.00
Cheltuieli abonament soft. sistem parări	5,800.00	5,800.00
Cheltuieli cu servicii bancare	500.00	500.00
Cheltuieli servicii executate de terți - întreținere parări	20,000.00	20,000.00
Cheltuieli redevențe, chirii 20% din venituri	1,092,500.00	1,092,500.00
Cheltuieli cu alte impozite, taxe	42,680.00	42,680.00
Cheltuieli cu salariile	572,580.00	641,112.00
Cheltuieli cu colaboratori	20,500.00	22,550.00

În concluzie, dacă calculăm valoarea veniturilor fără TVA, rezultă un excedent de circa 1,75 milioane de lei.

Pe lângă îmbunătățirea preconizată a condițiilor de circulație în oraș, crearea sistemului va sprijini finanțarea altor îmbunătățiri datorită veniturilor suplimentare și va crea resurse suplimentare pentru finanțarea transportului urban și a siguranței publice urbane într-un mod sustenabil pe termen lung. În timp ce introducerea sistemului este justificată și necesară din punct de vedere al îmbunătățirii condițiilor de circulație, aceasta contribuie, de asemenea, la sustenabilitatea financiară a sistemului de transport din punct de vedere economic.

9. DURATA CONCESIUNII

Durata stabilită în contract trebuie să nu încalce drepturile unor alți operatori care au convenții similare în derulare, pentru a se suprapune cele două delegări ale gestiunii serviciului.

Durata concesiunii serviciului public se stabilește ținând cont de:

- experiența anterioară a operării serviciului în municipiul Miercurea-Ciuc;
- experiența similară a altor orașe / municipii;
- reglementările legale privind serviciul public;
- finanțările posibile de obținut și durata de recuperare a costurilor de către operatorul economic;
- durata necesară realizării lucrărilor de reabilitare / modernizare, implicând toate aspectele tehnice (studii, aprobări, avize, proiecte tehnice, instalare, punere în funcțiune, verificări, recepție etc.), care așa cum am arătat este de cel puțin 24 de luni.

Experiența altor orașe comparabile cu municipiul Miercurea-Ciuc, pentru contracte trecute sau în derulare, ar indica o durată de delegare de 5 (cinci) ani.

Legea nr. 100/2016 – art. 16 indică o durată estimată a concesiunilor de servicii de maxim 5 ani în scopul de a nu denatura concurența.

Având în vedere cele expuse mai sus propunem ca durata concesiunii, pentru care se încheie contractul de delegare a gestiunii serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plata din Municipiul Miercurea-Ciuc să fie de 5 ani.

10. REDEVENȚA

Propunem ca operatorului căruia i se delegă gestiunea serviciului comunitar de utilitate publică pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din Municipiul Miercurea-Ciuc să plătească o redevență anuală:

- egală cu 20% din valoarea totală a veniturilor în legătură cu activitățile desfășurate, în primul an de valabilitate a contractului
- egală cu 20% din valoarea totală a veniturilor în legătură cu activitățile desfășurate, dar cel puțin 1.000.000 lei, începând cu cel de al doilea an de valabilitate a contractului.

11. STRUCTURA JURIDICĂ A DELEGĂRII GESTIUNII SERVICIULUI

Contractul de delegare a gestiunii serviciului va trebui să cuprindă clauze referitoare la drepturile și obligațiile fiecărei părți. Caietul de sarcini, Regulamentul serviciului, precum și inventarul bunurilor/obiectivelor concesionate în vederea administrării și exploatării vor face parte integrantă a contractului. Clauzele contractului vor fi redactate în așa manieră încât să nu contravină cerințelor esențiale ale caietului de sarcini și nici angajamentelor asumate de delegat.

Delegatul are dreptul de a folosi și de a culege fructele bunurilor care fac obiectul delegării, potrivit naturii și scopului stabilit de părți prin contract.

Scopul principal al contractului de delegare va fi asigurat pe baza unei gestionări optime și exploatări eficiente. Riscurile exploatării obiectivelor vor fi preluate de delegat.

Contractul de delegare stabilește nivelul de performanță și de calitate al activităților care vor fi efectuate. Clauzele contractuale dau dreptul delegatarului de a verifica îndeplinirea cerințelor de performanță și calitate ale activităților realizate de delegat, inclusiv verificarea documentelor relevante. Contractul va reglementa modul în care delegatul va prezenta rapoarte periodice sau la simpla solicitare a delegatarului cu privire la modul de realizare a anumitor parametri pe parcursul derulării contractului.

Contractul de delegare va reglementa procedura prin care se realizează transferul de la delegatar la delegat a parcarilor sau al oricăror bunuri ce vor fi utilizate în derularea contractului și va stabili distincția dintre bunurile de retur și bunurile proprii, precum și regimul juridic al acestora, precum și procedura prin care, la momentul finalizării delegării, se realizează transferul obiectelor contractului de la delegat la delegatar.

Contractul va reglementa proceduri adecvate de rezolvare a neconformităților în îndeplinirea cerințelor de performanță și calitate aplicabile, inclusiv penalități aplicabile în cazul constatării unor astfel de neconformități, până la corectarea acestora. Se vor reglementa mecanisme de soluționare a divergențelor ce pot să apară pe parcursul derulării contractului și instanțele de soluționare a acestor diferențe.

12. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Motivele prezentate la Capitolul 5 și Capitolul 8 al studiului recomandă ca fiind oportună concesionarea gestiunii serviciului public către un operator, care să posede capacitatea tehnică și organizatorică, dotarea și experiența managerială, bonitatea și capacitatea financiară necesare prestării serviciului încredințat. Structura delegării trebuie riguros stabilită în contractul încheiat între autoritatea administrativă și persoana juridică delegată, în conformitate cu prevederile din cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 955/2004 pentru aprobarea reglementărilor cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002, precum și din Ordonanța Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local.

Păstrarea gestiunii ca serviciu propriu al Autorității presupune asumarea riscurilor legate de lipsa experienței, de întârzierile generate de înființarea unui astfel de serviciu, de obținerea autorizațiilor și licențelor necesare funcționării, dar mai ales de posibilitatea ca cheltuielile cu întreținerea sistemului să crească în acesta variantă.

Având în vedere toate cele prezentate anterior, prezentul studiu recomandă că pentru soluționarea integrală și sistematică a problemei este necesară delegarea de gestiune prin concesionare a serviciului public pentru administrarea, întreținerea și exploatarea zonelor de parcare cu plată din Municipiul Miercurea-Ciuc.

Președintele ședinței
VARGA CSABA PÁL

Contrasemnează pentru legalitate –
Secretar general
WOHLFAEUDOLF